

Statsforvalteren i Innlandet

Prosjektbeskrivelse for Bogkjølvmyra

For gjennomføring av restaurering

Av Margrete Keyser

Statsforvalteren i Innlandet

Forfatter(e): Margrete Keyser

Forsidebildet: Bogkjølvmyra

Foto: Suzanne Wien

Innhold

Bogkjølvmyra.....	3
Beskrivelse av myra:.....	3
Kontaktpersoner	4
Beskrivelse av restaureringen:.....	4
Hogst og skogrydding.....	5
Teknisk utstyr	5
Milepæler	5
Forarbeider	5
Hensyn	6
Påvirkning utenfor restaureringsområdet	7
Mål	7
Motorferdsel	7
Kommunikasjon	8
Kriterier for tilfredsstillende utført arbeid:	8
Vedlegg.....	9

Bogkjølvmyra

Beskrivelse av myra:

Myra ligger i Ljørdalen, vest for Ljøra, i Trysil kommune (figur 1).

Myra er ikke naturtypekartlagt, men det er registrert en MiS-figur og en naturtype av gammel barskog i kantsona mot myra (disse figurene overlapper). Denne berører restaureringsarealet. Myra er registrert i DMK som dyp myr med nøysom vegetasjon. Det er generelt veldig god dybde på torvlaget. Det ble tatt 23 dybdemål og snittet av disse gir en dybde på 2,7 meter (figur 2). Hellingen på myra går mot nord og øst (figur 3). Myra er til dels tresatt, men åpen på flatene. Grøftene som går i overgang mellom skog og myr har flere trær. Grøftene har ført til noe mer oppslag av trær, særlig i kanten av myra.

Det er telefondekning på myra, og det er ca. 20 meter til nærmeste skogsbilvei. Adkomst med maskina vil bli fra skogsbilvei i nord (figur 4).

Kontaktpersoner

Statsforvalteren i Innlandet har ansvaret for prosjektet. Kontaktperson er Suzanne Wien. Statens naturoppsyn følger opp prosjektene i felt. Kontaktperson er Kjølsv Øystein Falklev. Statskog er grunneier. Kontaktperson er Rune Aamold.

Tabell 1. Oversikt over kontaktpersoner

Rolle	Navn	Telefonnummer
Ansvarlig hos oppdragsgiver	Suzanne Wien	97 08 30 88
Feltansvarlig	Kjølsv Øystein Falklev	95 16 50 85
Grunneierkontakt	Rune Aamold	48 13 44 20

Beskrivelse av restaureringen:

Tabell 2. Oppsummering av arbeidet som skal utføres

Grøft som skal tettes	3326 meter
Demninger som skal lages	157
Torvtak	ingen
Brytningsdemninger som skal lages	ingen
Reprofilering som skal gjøres	ingen
Forventet restaurert areal	66 daa
Myras totale areal	Ca. 98 daa
Rekonstruert bekk	
Forsterkede demninger	5

Det skal bygges demninger ved bruk av stedeagne torvmasser. Oppå demningene skal det plastres med toppvegetasjon. Demningene bygges i henhold til oppmerking i felt og appen Field Maps (figur 5). Demningene skal normalt være horisontalt rette, og toppen (uten toppdekke) skal ligge minimum 40 cm over det som må forventes å bli ny vannstand. Demningens lengde og bredde må vurderes i felt for hver enkelt demning. Mellom demningene skal grøftene undergraves og dermed fylles med rester fra gammel grøftevoll og vegetasjon som står langs grøftevollen. Grøftene fylles i sin helhet igjen med angitt materiale, dersom det er tilstrekkelig med masser tilgjengelig (figur 6). Det skal ikke lages uttakshull og hentes torv for å fylle igjen grøfta mellom demningene.

Ved restaurering av myrer får vi ofte underskudd av toppvegetasjon. Det er derfor viktig å ta vare på denne under arbeidet, ved å legge den til siden framfor å grave den ned. Dette gjelder også vegetasjonen som vokser nede i grøftene. Alle demninger, brytningsdemninger, reprofileringer osv. skal dekkles med stedeagne toppvegetasjon. Det

skal under restaureringen ikke etterlates store felt med bar torvjord. Denne skal dekkes til med topplag.

Myroverflaten skal etter restaurering se mest mulig ut som en naturlig myroverflate. Det skal tilstrebes å ødelegge minst mulig av intakte torvmasser når en gjennomfører restaureringen. Mindre trær som blir kjørt ned, eller på annen måte skades, kappes ned, kvistes og klemmes ned i overflaten.

Det skal vurderes fortløpende om det er behov for å bygge demninger forsterket med fiberduk og trestokker. Dette vurderes på stedet i samarbeid med SNO og Oppdragsgiver.

Hogst og skogrydding

Trær som hugges i forbindelse med restaureringen skal kappes så nærme bakken som mulig. Trær/busker skal deretter gjemmes nede i grøftene når de tettes, eller i hull etter torvhenting. Røtter, kvister ol. skal ikke stikke opp. Hjelper går over og kapper bort oppstikkende røtter, kvister ol. der en ikke får gjemt dette tilstrekkelig. Mindre trær som blir kjørt ned, eller på annen måte skades, kappes ned, kvistes og klemmes ned i overflaten. Merk at det er et område med registrert naturtype der vegetasjonen skal stå i fred (Se pkt Hensyn – Rødlistede arter).

Teknisk utstyr

Det er ønskelig med en liten maskin (under 12 tonn), og den må ha rotortilt. Det skal brukes jernhest til frakt av drivstoff. Hjelper må ha både motorsag og ryddesag. I tillegg skal det brukes biologisk nedbrytbar hydraulikkolje og alltid være tilgjengelig absorbent ved maskinene og andre utsatte punkter.

Milepæler

Dette prosjektet har liten størrelse og aktuelle milepæler er derfor:

1. Oppstartsbeфарing
2. Sluttbeфарing

Oppdragsgiver, SNO, gravemaskinfører og ansvarlig hos entreprenør bør være tilstede på restaureringsobjektet ved disse milepælene.

Forarbeider

Før restaureringen igangsettes skal entreprenøren legge inn gravemelding via www.gravemelding.no. Alt av utstyr som skal brukes under restaureringen skal også være grundig rengjort. Dette for å hindre spredning av fremmede arter. Det forventes at maskinene har full tank når de ankommer restaureringsobjektet. Dette for å minimere behovet for frakt av drivstoff. Prosjektet bør lastes ned i Field Maps før en ankommer restaureringsobjektet.

Hensyn

Jakt

Dersom restaureringen foregår i jaktperioder, vil dette ikke særskilt hensyntas. Jegere som ønsker mer informasjon skal henvises til informasjonsplakaten som henges opp av SNO ved prosjektets oppstart. Likeledes kan andre som ønsker mer informasjon geleides dit.

Rødlistede arter

Det er ikke registrert sårbare eller truede arter som må hensyntas under en eventuell restaurering. Det er imidlertid registrert en naturtype, som strekker seg inn på myra (figur 7). Den beskrives slik: *Lavtliggende eldre granskog på meget næringsrik og fuktig mark, stedvis med store mengder død ved som i stor grad skyldes rotvelt. Det er ikke kontinuitet i død ved. Grana har til dels store dimensjoner, og noen grovokste seljer finnes også. Det er innslag av relativt rik gransumpskog. Viktig biotop da gammel granskog av denne rike typen er sjelden i dalen.* Vi mener at punktrestaurering i grøfta som går inn i lokaliteten, på sikt vil bidra til å bedre verdiene av lokaliteten. Dette til tross for at noen trær vil måtte hogges som resultat av restaureringen.

Kulturminner

Ingen registrerte på myra, men på hogstflata nord for myra er det registrert en tuft etter ei ljørkoie (figur 8). Denne er markert i Field Maps med flagg. Dersom maskinfører oppdager kulturminner, eller andre ting som en er usikker på i myra, skal straks oppdragsgiver eller SNO kontaktes, og gravingen midlertidig stanses.

Informasjon

Statsforvalteren utarbeider informasjonsplakater om arbeidet som skal henges opp av SNO senest ved anleggsstart.

Friluftsliv

Det er ikke registrert, eller sett, stier eller skiløyper som må hensyntas.

Hydrologgere

Ute på myra er det plassert 10 rør som kan være vanskelige å se fra maskinen (bilde 1). Disse inneholder loggere, som registrerer vannstand. Disse må ikke kjøres over, eller flyttes på. De er markert med flagg i Field Maps. Plasseringene er vist i figur 5.

Bilde 1: Hydrologger

Påvirkning utenfor restaureringsområdet

Det antas at områder utenfor ikke vil bli negativt påvirket av tiltaket. Mulighetene for å utvide restaureringsområdet utenfor planlagt areal er undersøkt.

Mål

Hovedpoenget med tiltaket er å få hevet vannstanden opp til bakkenivå. Det er ønskelig med færrest mulig åpne vannspeil, og mest mulig stillstand på vannet. Det er også ønskelig at vannet fra grøftene fordeler seg jevnt utover hele myra. Dette vil resultere i at vi tilbakefører et ødelagt myrsystem til ei fungerende myr som kan gi oss tjenester som rent vann, lagring av karbon, habitat for mange arter og flomdemping.

Motorferdsel

Det skal utvises så stor forsiktighet som arbeidene tillater under ferdsel og anlegg på myra. Kjøring skal begrenses til et minimum, og er kun tillatt for å frakte utstyr som drivstoff og andre tunge objekter som ikke kan bæres inn på myra. Kjøretøy skal ikke brukes til persontransport eller transport av lett utstyr. Entreprenøren er ansvarlig for å slette eventuelle kjørespor som måtte oppstå på grunn av arbeidene.

Tillatelse til motorferdsel i utmark må søkes kommunen. Statsforvalteren vil gjøre dette i løpet av 1. kvartal 2025. Vi er avhengige av dispensasjon for å gjennomføre tiltaket.

Påfyll med drivstoff kan på dette prosjektet fraktes med jernhest. Det er ønskelig at påfyll av drivstoff planlegges godt. Adkomst fra veien til myra er kortest mulige strekning som skaper minst mulig terrengslitasje. Forslag er vist i figur 4.

Kommunikasjon

Det forventes kontinuerlig oppdatering av Field Maps, samt en kort, ukentlig, skriftlig oppsummering av fremdriften. Denne rapporten skal sendes til oppdragsgivers representant, **Suzanne Wien**, på suzanne.wien@statsforvalteren.no.

Ved uforutsette hendelser og/eller spørsmål om arbeidet i felt, kan SNO, v **Kjølvi Falklev**, kontaktes.

Ved uforutsett eller planlagt stans i arbeidet (for eksempel på grunn av sykdom eller reparasjoner), og/eller spørsmål om oppdragsavtalen eller Field Maps, skal **Suzanne Wien** kontaktes.

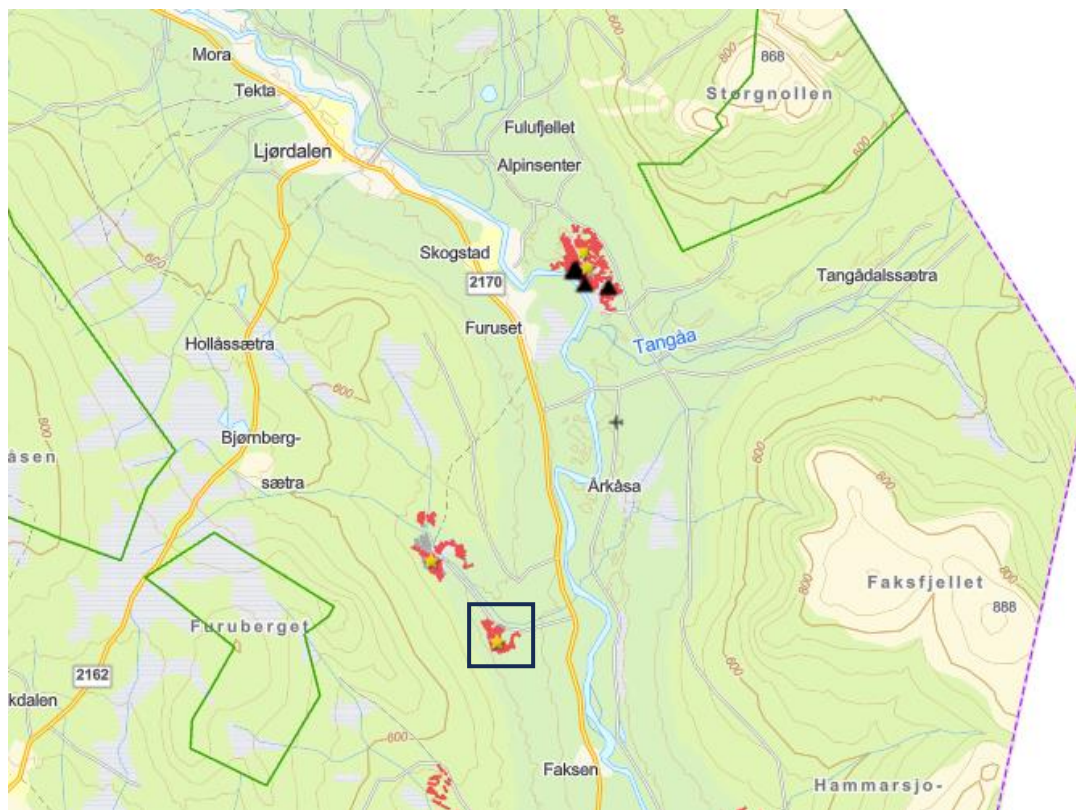
Se tabell 1 for kontakthinformatjon.

Kriterier for tilfredsstillende utført arbeid:

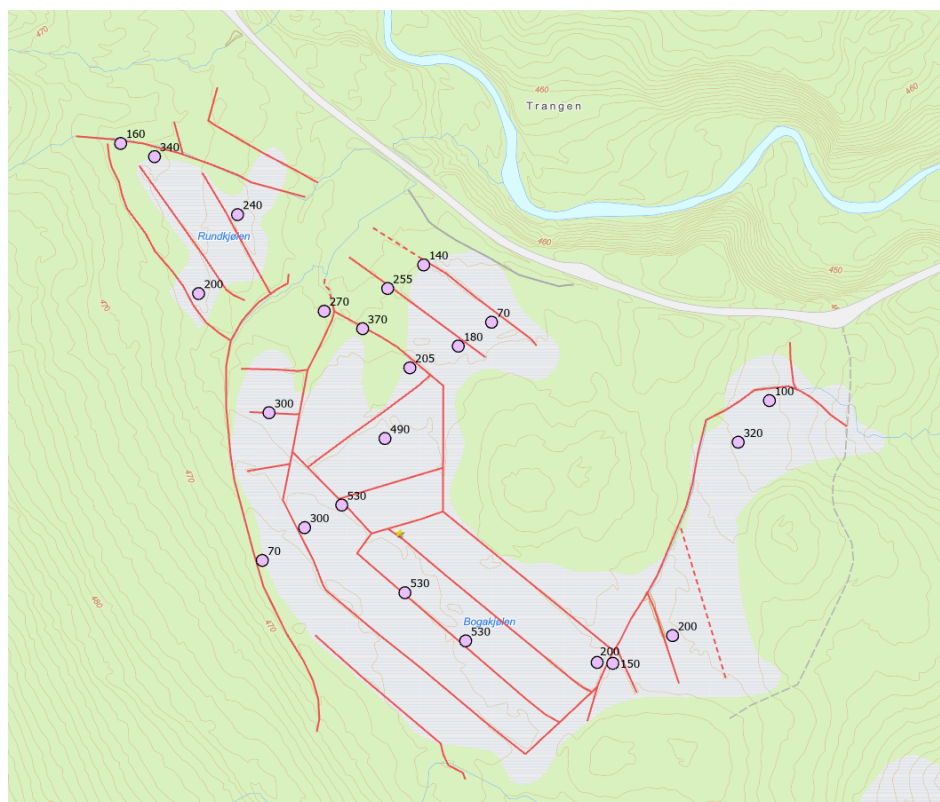
1. Metodikk beskrevet i dette dokumentet er fulgt, og tiltak som beskrevet i kart og i dette dokumentet er gjennomført. Endringer underveis skal skje i samråd med oppdragsgiver/SNO, avtales skriftlig før gjennomføring og utføres i henhold til eventuell revidert metodikk.
2. Field Maps oppdateres fortløpende.
3. Området er ryddet for søppel og eventuelle skjemmende spor, etter dialog med Oppdragsgiver/SNO.
4. Det forventes at prosjektet blir gjennomført sammenhengende, fra oppstartsdato, til prosjektets ferdigstilling.

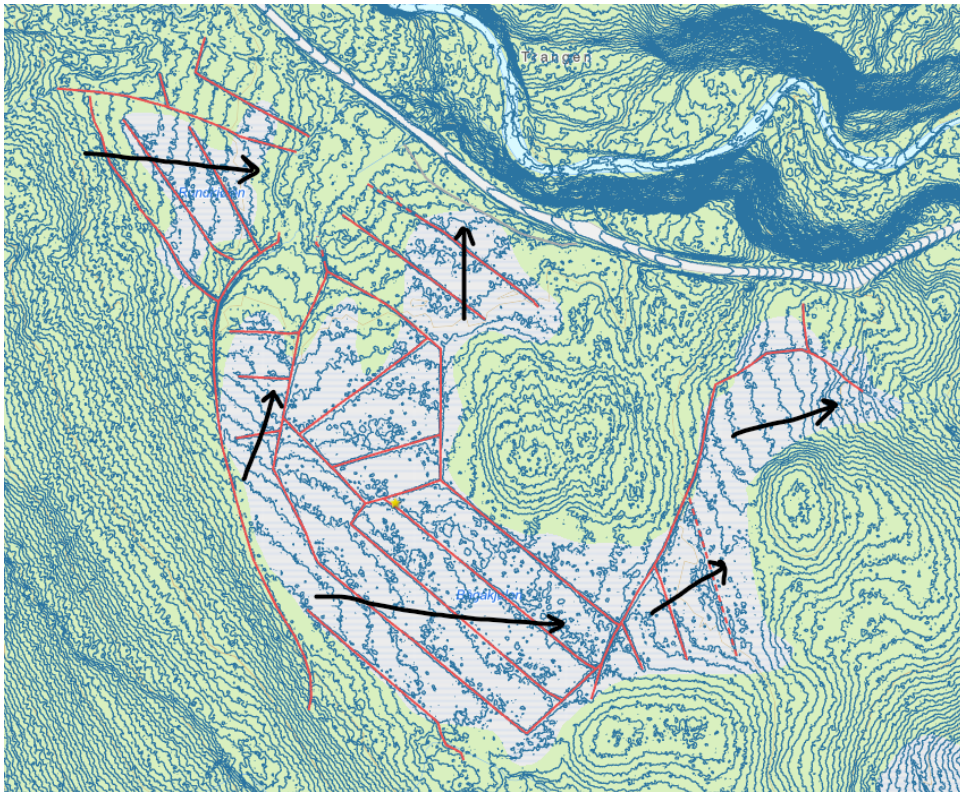
Vedlegg

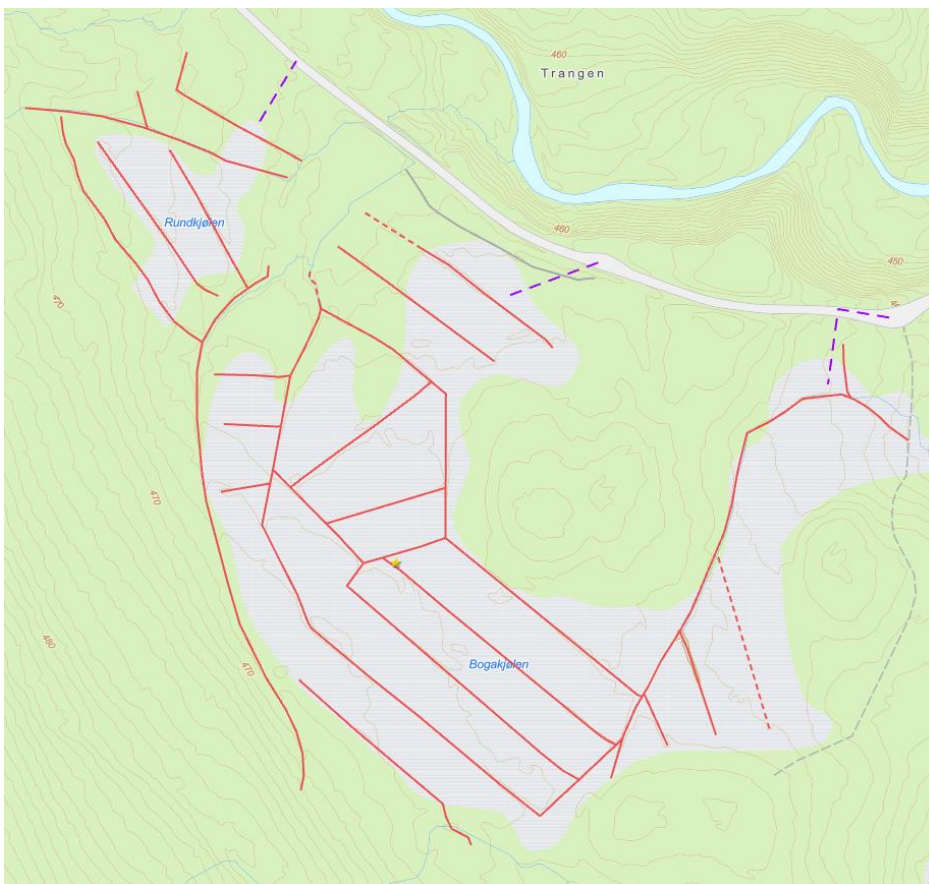
Figur 1: Oversiktskart over prosjekt Bogkjølmyra, vist med blå firkant.

Figur 2: Oversikt over Bogkjølmyra med grøfter som skal tettes i heltrukken rødt, og torvdybde (cm) i rosa prikker.

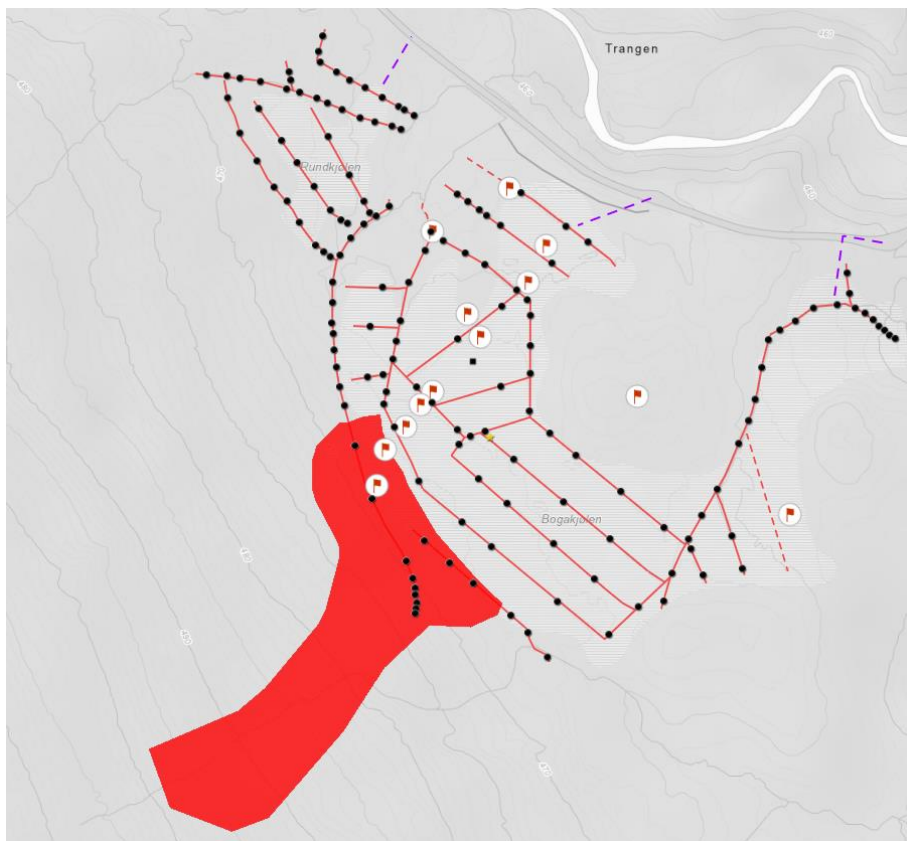

Figur 3: Hellingen av vannet på Bogkjølvmyra er illustrert med blå piler.

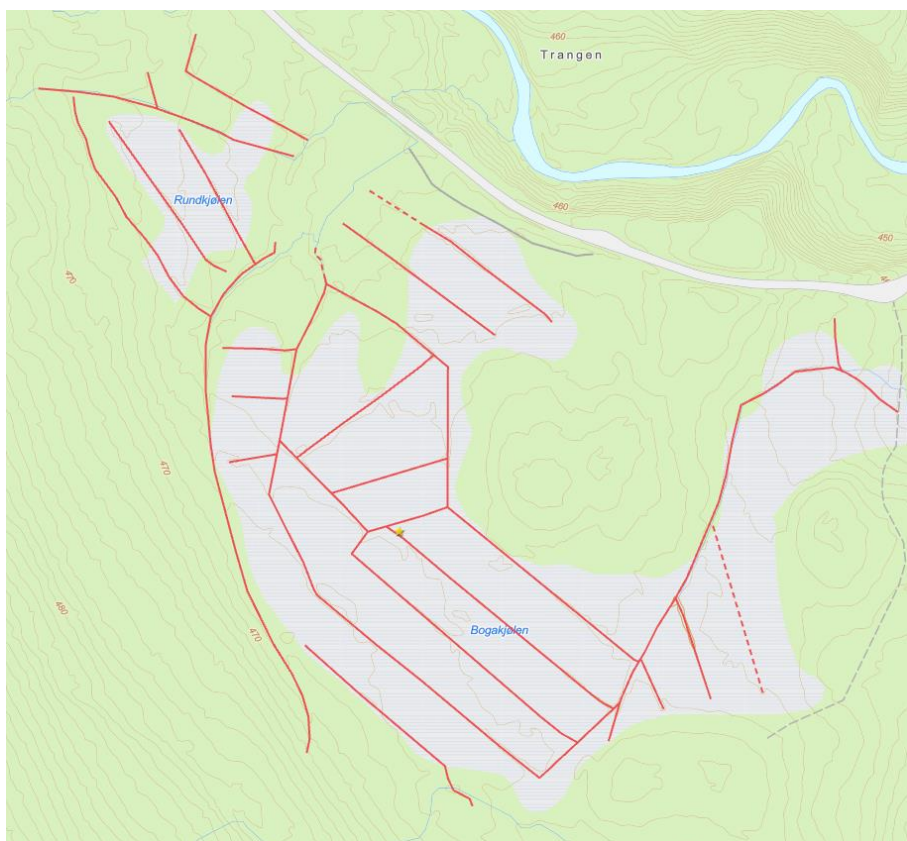

Figur 4: Foreslåtte adkomstveier med gravemaskina inn på myra, markert med lilla, stiplede linjer.

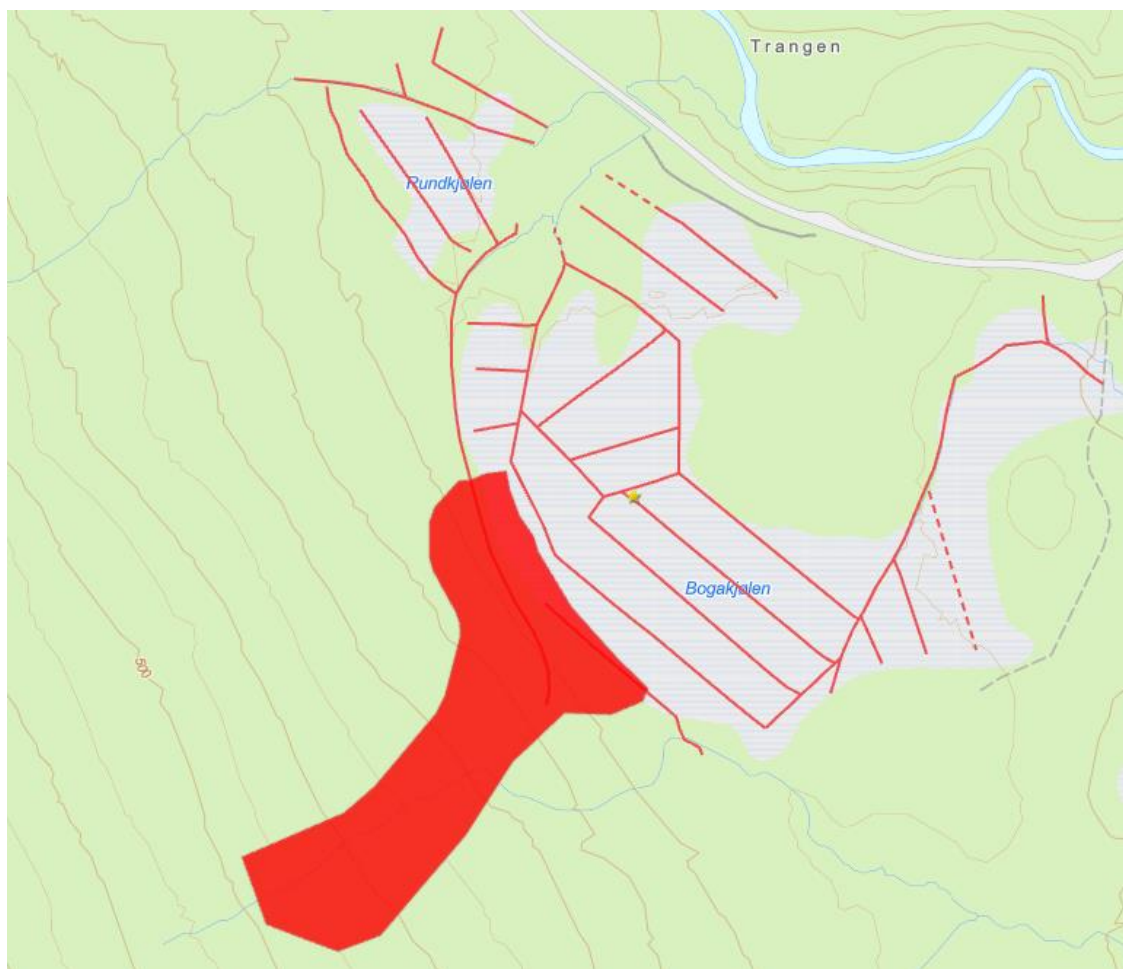

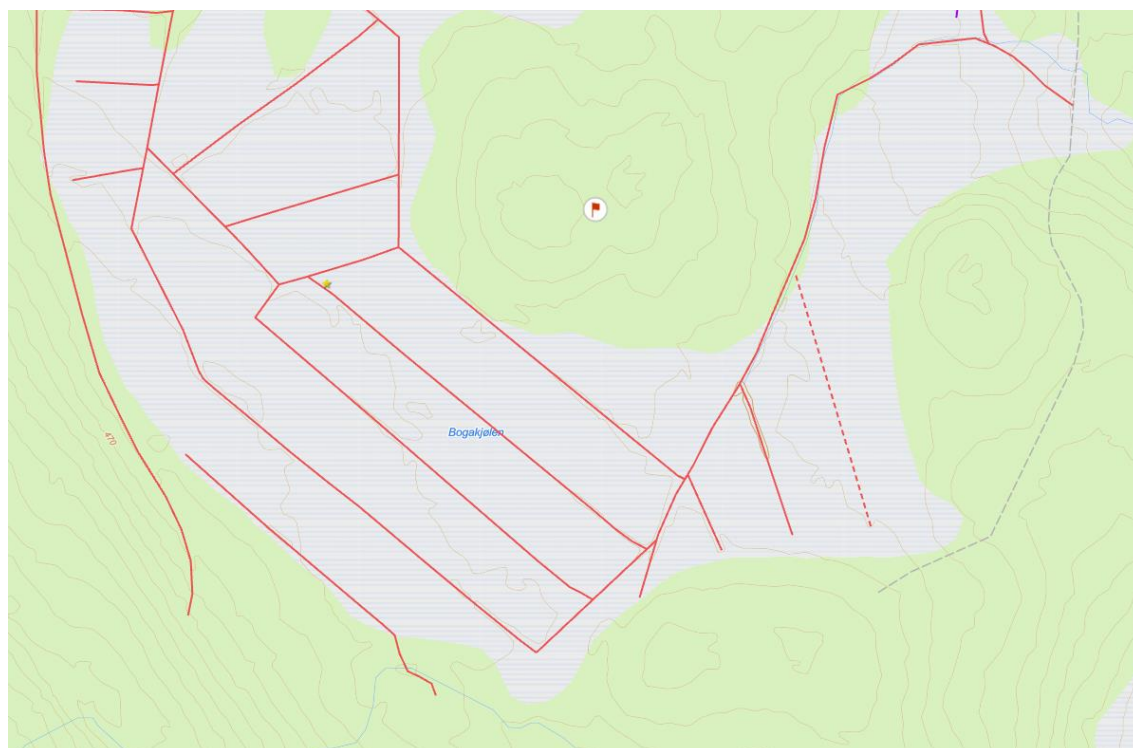
Figur 5: Demningene som skal lages på Bogkjølmyra, vist med sorte prikker. De røde flaggene er hydrologgere som ikke må kjøres over.

Figur 6: Grøftene som skal tettes på Bogkjølmyra, markert med røde heltrukne linjer

Figur 7: MiS/naturtype, markert som område som ikke skal hogges (rød polygon).

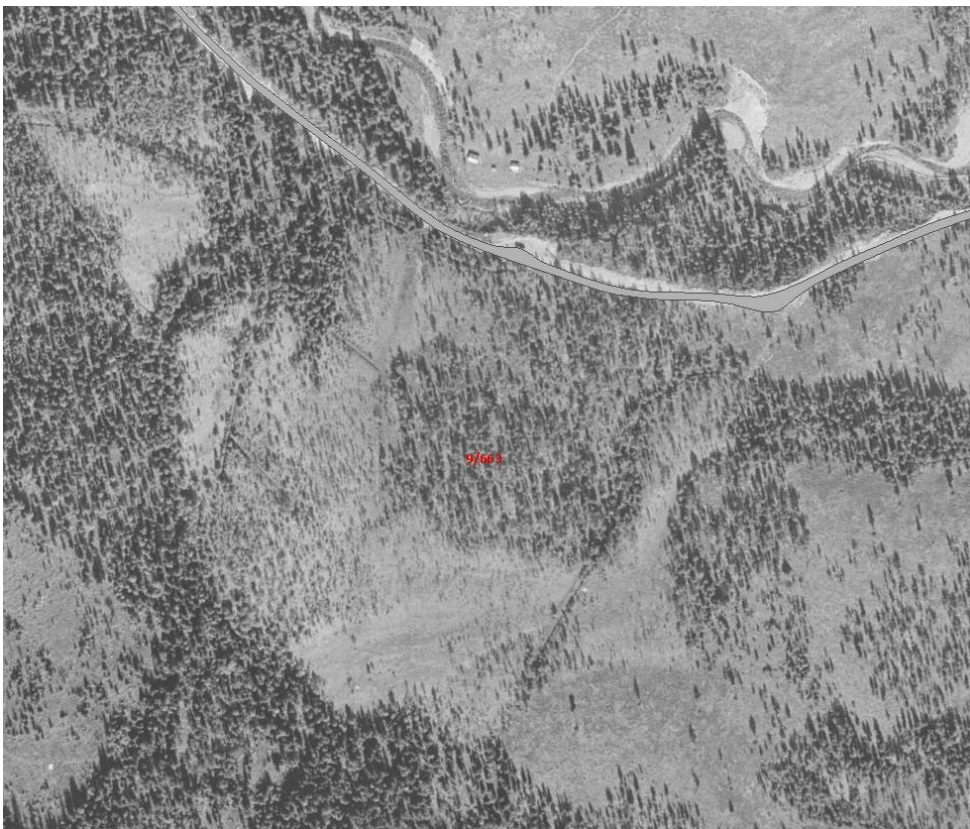

Figur 8: Flag markerer forekomst av kulturminne, ei ljørkoie.

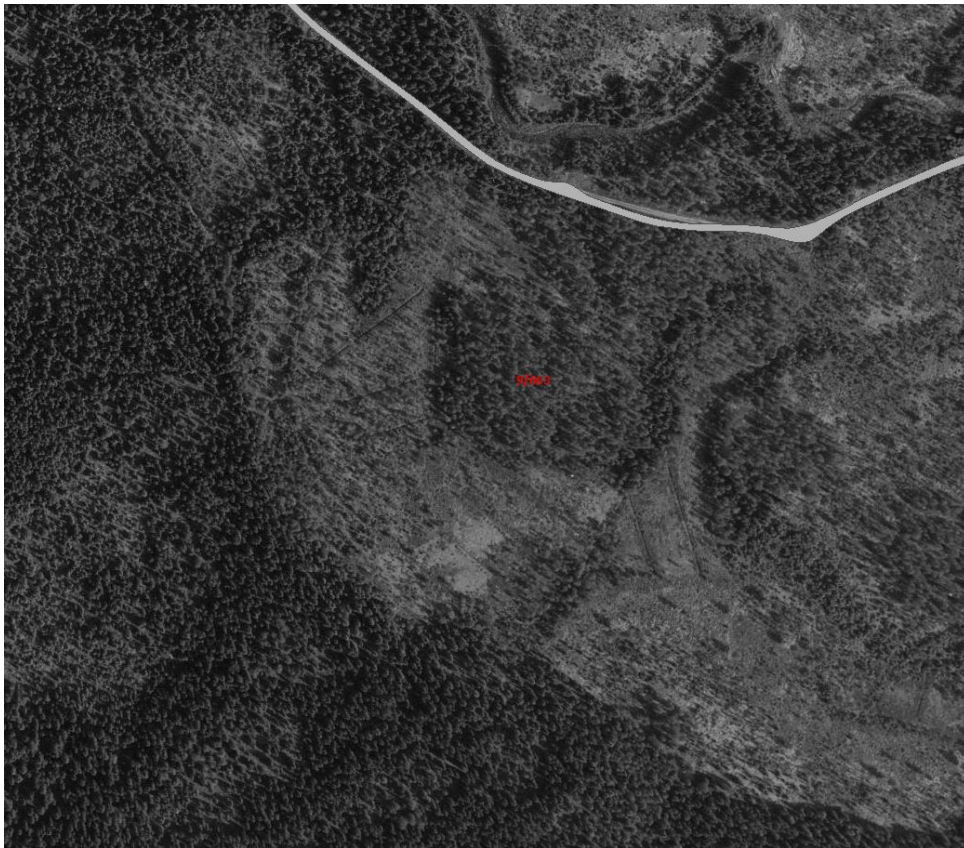

Figur 9: Ortofoto av som gir inntrykk av skogbildet.

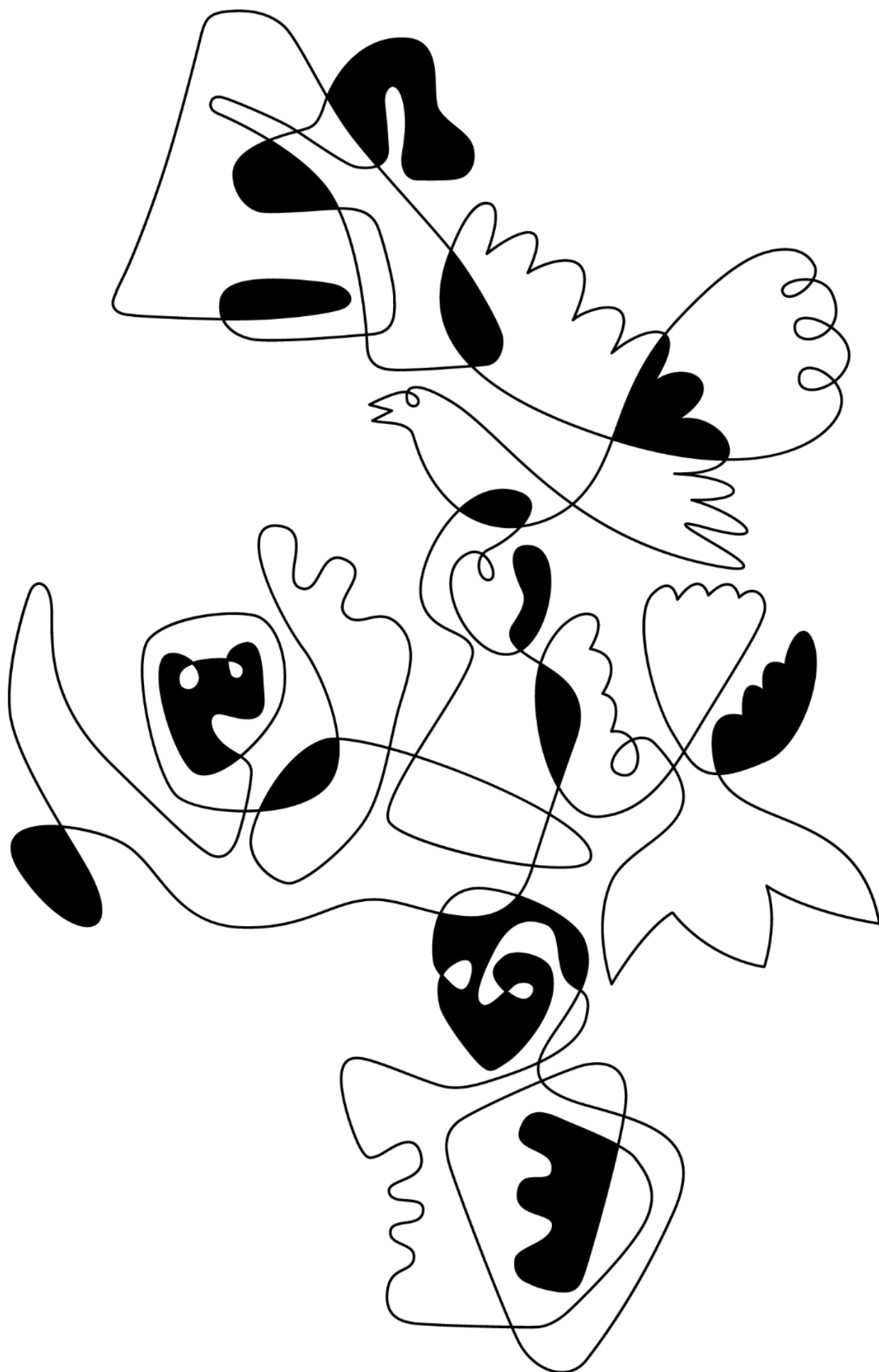

Figur 10: Bogkjølmyra i 1954.

Figur 11: Bogkjølmyra i 1982.

STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Postboks 987, 2604 Lillehammer | sfinpost@statsforvalteren.no | www.statsforvalteren.no/innlandet

